

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-317

09.10.2015

Кабінет Міністрів України

Надсилаємо адресований Кабінету Міністрів України депутатський запит групи народних депутатів (Сольвара Р. М. та інших, всього 4 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 жовтня 2015 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.;

матеріали на 6 арк.

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 299

17.09 2015 р.

Кабінет Міністрів України

Міністерство екології та природних ресурсів України

Міністерство охорони здоров'я України

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

щодо невдоволення відповіддю на депутатський запит щодо необхідності ретельного вивчення обставин та доцільності створення Чорнобильського біосферного заповідника на території зони відчуження

17 липня 2015 року на пленарному засіданні Верховної Ради України був оголошений депутатський запит (за №№ 11/10-2427, 11/10-2428, 11/10-2430 від 17.07.2015 року) групи народних депутатів України, які на підставі звернення до них заступника директора Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильський спецкомкомбінат (ДСП «ЧСК») Кіресва С.І., від імені академіків НАНУ і НААНУ В.Г. Бар'яхтара, Д.М. Гродзинського, Б.С. Прістера академіка Валерія Михайловича Шестопалова, генерального директора «Науково-виробничого підприємства «ОМіТех» Олініченко Л.П., звернули увагу Кабінету Міністрів України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства охорони здоров'я України на ризики та загрози, які можуть виникнути у зв'язку з намірами Міністерства екології та природних ресурсів України ініціювати створення Чорнобильського біосферного заповідника на території існуючої 30 кілометрової зони відчуження та проведенням реорганізації низки державних підприємств, які займаються поводженням з радіоактивними відходами в зоні відчуження. У депутатському запиті були наведені обставини, які можуть призвести до загрози національній, екологічній та економічній безпеці України, зриву міжнародних проектів із забезпечення ядерної безпеки та поводження з радіоактивними відходами, а також до порушення чинного законодавства. Звертаючись з цим запитом, народні депутати України та заявники чекали відповідних роз'яснень стосовно доцільності створення зазначеного біосферного заповідника та інформації щодо заходів, які передбачається здійснити для того, щоб мінімізувати загрози національній, економічній та екологічній безпеці у зв'язку з його утворенням. На жаль, замість цього, автори та заявники отримали загальні коментарі окремих положень законодавчих актів, які на погляд відповідачів, врегульовують порушені питання. У відповідях Кабінету Міністрів України та

Міністерства екології та природних ресурсів України (Вих №5/4-9/9307-15 від 30.07.2015 року) відсутня вичерпна відповідь на запитання, яким чином буде здійснюватися гармонізація суперечливих вимог Законів України «Про природно-заповідний фонд» та «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» і як буде досягатися посилення бар'єрної функції на шляху розповсюдження радіонуклідів за наявності двох та більше юридичних осіб, а також державних адміністрацій, які забезпечуватимуть бар'єрну функцію на одній забрудненій території. Відсутня також відповідь на питання, яким чином передбачається забезпечити раціональне використання природних ресурсів на території зони відчуження, які відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» виведені з господарського обороту та на підставі цього закону тут відсутнє населення тощо та, на інші порушені у запиті питання.

Це спонукало заявників вдруге звернутися до народних депутатів України із скаргою на формальний підхід до розгляду депутатського запиту та ще раз звернути увагу на деякі загрози, які можуть мати місце у випадку реалізації проекту про створення Чорнобильського біосферного заповідника.

Заявники наполягають на тому, що зона відчуження залишається джерелом забруднення практично всіх складових навколишнього середовища. За рахунок процесів перерозподілу та міграції радіонуклідів, за депонованих після аварії в захороненнях, ландшафтах, замкнених водоймах, окремих об'єктах йде процес формування вторинних джерел за межами зони, що робить їх небезпечними для населення, що проживає на прилеглих до зони відчуження територіях.

Заявники стверджують, що спроба створення Чорнобильського біосферного заповідника зі зміною існуючого статусу територій Зони відчуження є грубим порушенням Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Вони вважають, що Міністерством ігнорується основна мета, заявлена в цьому Законі, а саме: «забезпечення режиму використання та охорони вказаних територій з метою зменшення дії радіоактивного опромінення на здоров'я людини та на екологічні системи». Відповідно до цієї основної мети було проведено зонування забруднених територій. Перші дві зони утворили Зону відчуження та зону безумовного (обов'язкового) відселення, що стало одним з напрямків захисту від іонізуючого випромінювання. На їх погляд, це є законодавчо закріпленою заборонаю присутності населення в Зоні відчуження, а також жорсткими обмеженнями на дозволена діяльність. При цьому Закон України «Про природно-заповідний фонд» не забороняє проживання населення на заповідних територіях, а лише накладає деякі обмеження на види діяльності.

Заявники звертають увагу на те, що Міністерством екології та природних ресурсів України здійснюється спроба змінити статус території в зоні відчуження в супереч Закону України «Про правовий режим території, що

зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» відповідно до якого межі цих зон установлюються та переглядаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням з Національною академією наук, центральними органами виконавчої влади, сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, безпеки використання ядерної енергії, управління зоною відчуження та зоною безумовного (обов'язкового) відселення на основі експертних висновків. За їх інформацією, проект створення біосферного заповідника з питань що стосуються радіаційної безпеки та завдань поводження з радіоактивними відходами у зоні відчуження не узгоджувався ні з НАНУ, ні з органом, який забезпечує безпеку використання ядерної енергії - ДІЯР України. На даний час відсутні дані по оцінці впливу на навколишнє середовище у випадку перетворення частини зони відчуження у біосферний заповідник, а також техніко-економічне обґрунтування витрат з Державного бюджету на реалізацію цього небезпечного проекту тощо.

Зважаючи на вищевикладене, народні депутати України вважають, що міністерство охорони здоров'я України повинно займати більш принципову та жорсткішу позицію з питань, що стосуються ймовірних ризиків здоров'ю та життю людей у зв'язку із намірами зменшити територію зони відчуження та проводити там господарську діяльність, більш наполегливо втручатися у ситуацію та вимагати проведення експертиз кожного заходу, пов'язаного з процесом створення у зоні відчуження біосферного заповідника.

На підставі Закону України «Про статус народного депутата України» просимо надати вичерпні відповіді на запитання, які містяться у повторному зверненні заявників та попередньому депутатському запиті.

Про результати розгляду депутатського запиту просимо поінформувати народних депутатів України та заявників.

Додаток: на ___ арк.

З повагою
Народні депутати України

Р.М. Сольвар (№295)

Я.Я. Безбах (№ 239)

Е.Л. Матвійчук (№ 331)

І.І. Митрошук (№ 229)